

Gemeentefinanciën: stand van zaken

Platform Financieel Domein

VNG Overijssel

Donderdag 22 mei 2025

- Ledenbrief VNG
- Duiding voorjaarsnota
- Begrotingsadvies 2025 (2026-2029)
- Overige actualiteiten

Agenda

1. Voorjaarsnota en vervolg
2. Begrotingsadvies VNG
3. Wijzigingsvoorstel Financiële Verhoudingswet en SPUKS
4. Overige onderwerpen
5. Lobby gemeentefinanciën

Proces richting Voorjaarsnota

- Grote financiële zorgen t.a.v. het ravijn en de kosten jeugdzorg
- Extra inzet op lobby en communicatie
- Met intensieve en collectieve inspanningen druk opgevoerd richting VJN, met rapport deskundigencommissie Van Ark in de hand
- Taaie processen en ‘gevechten’ in ingewikkeld interdepartementaal krachtenvel

De Voorjaarsnota

Tabel 11 Reeks Gemeenten/Jeugd

In miljoenen euro's (- is saldoverbeterend)	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Reeks Gemeenten/Jeugd	414	1.312	1.283	- 9	- 7	3
1. w.v. Damping terugval gemeentefonds 2026	-	400	422	412	414	424
2. wv. Tekorten voor rekening rijk	414	414	414	414	414	414
3. wv. Groeipad maatregelen HA	-	498	447	-	-	-
4. wv. Eigen bijdrage Jeugdzorg	-	-	-	- 260	- 260	- 260
5. wv. Sturen op trajectduur jeugdzorg	-	-	-	- 68	- 68	- 68
6. wv. Indexeren opbrengst hervormingsagenda	-	-	-	- 507	- 507	- 507

Stappen gezet...

- In 2025 extra budget voor tekort jeugdmiddelen: structureel € 414 miljoen
- In 2026 demping ravijn voor aandeel jeugdmiddelen: structureel € 400 miljoen
- Vertraging ombuigingen hervormingsagenda met 2 jaar t.o.v. arbitrage uitspraak (terugboeken deel ingeboekte ombuigingen eenmalig 498 miljoen in 2026 en eenmalig 447 miljoen in 2027)
- Inspanning/toezegging van minister-president Schoof om vergoeding van tekorten in 2023 en 2024 (728 miljoen) alsnog in Miljoenennota 2026 te regelen
- Eendoordeel Commissie Van Ark jaar vervroegd naar 2027

... maar we zijn er nog niet!

Jeugd

- Ombuigingen van 1.017 miljoen in 2028 ingeboekt inclusief opslag voor indexering voor kostenstijging 2019-2024 van € 507 miljoen
- Extra besparingen ingeboekt van € 68 miljoen voor sturen op trajectduur en € 260 miljoen voor eigen bijdrage jeugd
- Indexatie jeugdmiddelen volgt bbp-accrespercentage
- Nieuw financieringsmodel Jeugd vanaf 2029

Andere zaken

- Nacalculatie/herstel rekenfouten
- 'Taken en middelen in balans'

Overige onderwerpen

- Wonen: huurbevriezing i.r.t. investeringscapaciteit corporaties
- Klimaat en energie: geen € 300 mln. toevoeging (advies ROB)
- Werk en inkomen: geen middelen na 2029 voor aanpak schulden
- Zorg: uitname abonnementstarief uitgenomen door uitstel € 225 miljoen
- Asiel en migratie: geld naar COA, zeer beperkt naar gemeenten
- Veiligheid en weerbaarheid: € 70 mln. voor 'weerbaarheid', maar onvoldoende voor landelijk dekkend netwerk noodsteunpunten

Oordeel/inzet VNG n.a.v. Voorjaarsnota

- Verlichting van de financiële situatie in 2026 en 2027, maar lost problemen voor gemeenten niet structureel op.
- Indexatie van € 1.017 miljoen in 2028 met € 507 miljoen kunnen wij niet plaatsen. Ook vraagtekens bij indexatie met bbp-accrespercentage.
- Wordt nieuwe wetgeving tijdig gerealiseerd? Wat ons betreft rekening en risico rijk!
- Met resterend ravijn van € 1,9 miljard en andere keuzes in de Voorjaarsnota zijn taken en middelen niet in balans.
- Toch ‘voorzichtig positief’, ook vanwege de bredere (inter)nationale context

Begrotingsadvies: proces

- Gezien de onzekerheid in de financiële situatie, heeft de commissie Financiën besloten opnieuw een begrotingsadvies uit te brengen
- Dit is opgesteld i.s.m. ambtelijke ondersteuning van de commissieleden
- Concept is besproken met BZK, IPO en provinciaal toezichthouders in het vakberaad. O.b.v. die gesprekken is het concept aangescherpt
- 20 mei verstuurd naar de leden VNG

Begrotingsadvies in het kort

1. 2026 en 2027

Probeer de begroting 2026 en 2027 sluitend te maken, maar geef de effecten van de kortingen transparant weer

2. Middelen terugwerkende kracht

Benut het incidentele geld voor compensatie 2023 en 2024 om gaten in 2026 en 2027 te dichten of in te zetten in het stelsel

3. 2028 en 2029

Breng baten en lasten jeugdhulp in balans met stelpost Van Ark waarbij er een realistische raming is gemaakt van de lasten voor jeugdhulp

Wijziging Financiële verhoudingswet

- Aanleiding: toenemende verspukking
- Voorstel *Bijzondere Fondsuitkering* i.p.v. decentralisatieuitkering en (deels) aanscherpen eisen spuks
- Daarnaast aantal dingen rondom verdeling gemeentefonds en normeringssystematiek
- Consultatiereactie VNG: deels positief, deels kritisch
- IPO soortgelijke lijn, ROB kritischer
- Vervolg: eerst advies Rekenkamer, daarna Raad van State

Overige zaken

- Voortgang omzetting spuks: binnenkort Kamerbrief, gesprek wordt daarna vervolgd per spuk
- Gesprekken over Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA)
- Geen inzet meer op 2-jaarlijkse WOZ-waardering
- Nog steeds geen uitnodiging voor gesprek over maximeren OZB
- Herijking: geen nieuws na de Kamerbrief

En dan de lobby nog even

- 11 juni: debat Voorjaarsnota
- Eerste Kamer: moties en toezeggingen over Van Ark, art. 108 lid 3, nacalculatie en medebewindstaken
- Voorbereiden op Gemeentefondsbegroting 2026. Centrale vraag: zijn taken en middelen in balans? En hoe kunnen de Kamers dat controleren?